Σύναξη της Παναγίας της Γηροκομητίσσης

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/572/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 27/7/2014 4:44:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 13/09/2026 08:16:25

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 15 Αυγούστου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 27/7/2014 4:44:00 μμ

Βιογραφία

Η Ιερά Μονή Γηροκομείου είναι μία από τις αρχαιότερες Μονές της Ελλάδος. Ιδρύθηκε γύρω στον 10ο μ.Χ. αιώνα, τότε δηλαδή που εμφανίστηκε ο Μοναχισμός στην κυρίως Ελλάδα.

Η ονομασία της οφείλεται στο ότι, στο χώρο που ιδρύθηκε η Μονή, προϋπήρχε γηροκομείο που διέθετε και Ναό, ή κατ' άλλους στο ότι, όταν οι Μοναχοί ίδρυσαν το Μοναστήρι έκτισαν ταυτόχρονα και συντηρούσαν Γηροκομείο, πράγμα άλλωστε όχι άγνωστο για τα Μοναστήρια της Βυζαντινής εποχής. Μία όμως παλιά παράδοση, που δέχεται και ο ιστορικός Θωμόπουλος, συνδέει την ίδρυση και το όνομα της Μονής με τον Άγιο Αρτέμιο, τη μεταφορά του Ιερού Λειψάνου του Αγίου Ανδρέου στην Κωνσταντινούπολη και το υδραγωγείο της πόλεως.

Στον τόπο που είναι κτισμένη η Ιερά Μονή κατά την προχριστιανική εποχή υπήρχε ειδωλολατρικός ναός πιθανόν της θεάς Αρτέμιδος. Στον τοίχο της βόρειας πτέρυγος της Μονής (έξω από τα κελλιά των μοναχών) υπάρχει εντοιχισμένο τμήμα από κιονόκρανο ιωνικού ρυθμού του προχριστιανικού ναού.

Το 1204 μ.Χ., έτος κατά το οποίο καταλήφθηκε η Πάτρα από τους Φράγκους, βρισκόταν σε μεγάλη ακμή, γι' αυτό και τα διάφορα ιεροπολεμικά τάγματα της Δύσεως διαπληκτίσθηκαν για την κατάληψή της. Οι Πατέρες της Ιεράς Μονής εξηναγκάσθησαν υπό των κατακτητών Φράγκων να επιλέξουν μεταξύ της υπακοής στον Πάπα της Ρώμης και της εξορίας. Προτίμησαν αξιεπαίνως το δεύτερο.

Η Μονή υπήρξε για ένα χρονικό διάστημα και Βασιλική. Υπήγετο στον Βασιλέα Δεσπότη του Δεσποτάτου του Μυστρά Παλαιολόγον.

Η Μονή πυρπολήθηκε από τους Τουρκαλβανούς την Μεγάλη Παρασκευή του 1770 μ.Χ. (13 Απριλίου) κατά τα Ορλωφικά και την Κυριακή των Βαΐων του 1821 μ.Χ. (3 Απριλίου). Στην περίοδο της Εθνεγερσίας έγινε θέατρο πολλών μαχών. Κρίσιμη για την έκβαση του Αγώνα του '21 ήταν η μάχη που κερδήθηκε στην περιοχή της Μονής, την 9η Μαρτίου 1822 μ.Χ., από τον Θ. Κολοκοτρώνη, που δίκαια αποδόθηκε σε θαύμα της Παναγίας της Γηροκομήτισσας.

Η Μονή υπήρξε για πολύ καιρό Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή.

Το 1943 μ.Χ. οι Μοναχοί εκδιώχθηκαν από τη Μονή και έφυγαν εξόριστοι για ένα χρόνο στο Παλιομονάστηρο, (Μονή Μπάλα) όπου μετέφεραν με συγκίνηση την Ιερά Εικόνα της Γηροκομμήτισσας και τα Ιερά Λείψανα των Αγίων.

Το πρώτο Καθολικό της Μονής (ο Ναός) ήταν βυζαντινού ρυθμού με τρούλλο και κίονες. Το 1806 μ.Χ. κατέπεσε από σεισμό. Μαρμάρινο ανάγλυφο με σταυρούς κ.λ.π., που βρίσκεται εντειχισμένο παρά την κλίμακα της Ιεράς Μονής, είναι έργο του 9ου ή του 10ου μ.Χ. αιώνα. Ο σημερινός Ναός και τα κελλιά κτίσθηκαν από το 1833 ως το 1836 μ.Χ. Το θαυμάσιο μαρμάρινο τέμπλο κατασκευάσθηκε το 1852 μ.Χ. από Τήνιο γλύπτη.

Στο Ναό φυλάσσεται ο πάνσεπτος θησαυρός της Μονής, η θαυματουργός εικόνα της Παναγίας της Γηροκομητίσσης, σε επιβλητικό μαρμάρινο θρόνο, καθώς και η αξιόλογης τέχνης εικόνα της Παναγίας, που φέρει την επιγραφή "Μήτηρ Θεού, η Αληθινή" (η μόνη διασωζομένη εικόνα με την ονομασία αυτή), η οποία είναι έργο του 14ου μ.Χ. αιώνα, καθαρίσθηκε δε και συντηρήθηκε επιμελώς από το Χριστιανικό και Βυζαντινό Μουσείο Αθηνών το 1988-1989 μ.Χ.

Η ανατολική μάνδρα της Μονής ανεγέρθηκε το 1958 μ.Χ.

Η Ι. Μονή από τη φθορά του χρόνου και κυρίως λόγω του καταστρεπτικού σεισμού του έτους 1993 μ.Χ. υπέστη μεγάλες ζημιές. Ανακαινίστηκε κατά τα έτη 1995 - 1999 μ.Χ.

Η Ιερά Μονή Γηροκομείου πανηγυρίζει το Δεκαπενταύγουστο, δευτερευόντως δε την Τρίτη του Πάσχα και την 23ην Αυγούστου.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Παναγία η Γηροκομήτισσα

Παραπομπές

1. Ιερά Μητρόπολη Πατρών